RESIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPOT LÉGAL

NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ 8836 MỖI SỐ HAI XU NGÀY THỨ HAI 30 và THỨ BA 31 DÉCEMBRE 1929

Trung-Bắc Tân-Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Fondateur F.-H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Réd. en Chef : PHẠM-HUY-LỤC
Ad. Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
Nº 12349

Toutes les lettres destinées à la Rédaction doivent être adressées au Directeur
HANOI — 68, rue Jules Ferry — HANOI
ADR. TÉLÉGR. : Trungbactânvan Hanoi
TÉLÉPHONE Nº 150 — BOITE POSTALE Nº 24

Niên-lichj Thông-thư'

Năm canh-ngọ 1930

MỚI RA ĐỜI

Y lời bản-quán đã bá cáo, quyền niên-lịch thông-thư thứ nhứt mới ra đời, hơn 300 trang, giá bán có 0$50, tiền cước ngoài.

Tuy rằng sách này năm đầu làm rất vội-vàng, mà ai nấy xem qua cũng phải công-nhận là một quyền sách đáng xem, nhà nào cũng nên có một quyền.

Cái giá nó, tỉ với cái công-dụng của nó, thì cầm như là sách cho không vậy.

Từ nay trở đi thì sách ấy năm nào cũng in ra, mà bản thư-xã chẳng những đã có sẵn những tay chuyên-môn về việc tính lịch, mà lại còn được phép Nhà-nước cho trực-tiếp với tòa Khâm-thiên giám để mà sóng với lịch quan cho ngày tháng hợp nhau không có thể sai lầm được.

Độc-giả chư tôn đọc qua mà xem, dẫu còn nhiều khuyết-điểm nhưng ai nấy cũng biết cho rằng cứ theo cái qui-mô bản thư-xã đã bầy sẵn ra đó, thì mỗi năm tất là phải thêm hay, thêm hoàn-mãn, để ai nấy có thể tra xét được hết cả những điều thông-dụng.

Mỗi mục trong thông-thư bản-quán lại có ý nhờ độc-giả ai, sở trường mục nào thì kiểm-duyệt lại cho kỹ-càng mục ấy giúp bản-quán, chẳng những cầu lấy tinh-tế không sai lầm, mà lại còn cầu lấy văn-chương cho thanh-thoát, cho minh-bạch. Cứ mỗi lần ai đem cho bản-quán được một mục hay, đáng in thay vào mục trước, thì chẳng những bản-quán hoan-nghênh, sẽ đề danh-hiệu soạn giả mà đăng vào, lại còn sẽ có tạ lại số tiền nhuận bút cho khá hậu, để làm cách khuyến-khích. Vậy xin các ngài xem xét giùm cho các mục. Còn những mục chưa có, mà các ngài nghĩ có thể bổ-ích cho độc-giả, cũng xin kê cứu và thảo giùm, bản-quán xin thâu nhận và tặng lại trọng thưởng cho thật đáng công.

Sách thông-thư này in ra kỳ đầu 50 000 quyền, mà đã đặt trước được 40.000 quyền rồi, chỉ còn có 10.000 để đem bán cho khách lẻ. Vậy nếu các ngài cũng hoan-nghênh cho như các ngài đã hoan-nghênh quyển lịch bóc của bản-quán, thì chắc rằng số ấy không đủ bán từ giờ đến tết ta.

Vậy xin các ngài nào muốn dùng, phải gửi mua ngay, kẻo chậm thì bản-quán lại lấy làm tiếc, không gửi được cho hết cả các ngài muốn dùng như là lịch bóc kia vậy. Lịch bóc đó, tuy rằng mỗi năm in tăng lên, mà không năm nào có đủ để gửi hầu các ngài được cả.

Giá mỗi quyền.... 0$50
Cước gửi có biên lai 0 25

Các ngài nhân khi qua Hà nội đến lấy tại bản-quán thì đỡ tốn tiền cước.

B. Q.

HAIF DAMF

Chồng thật-thà, vợ hàng-chợ

Một người nhà nghèo, ngày nào hai vợ chồng cũng luộc khoai ăn trừ bữa. Chồng thật-thà, vợ lại có tính hay hàng-chợ, thường dặn chồng rằng :

— Hễ đi ra ngoài, có ai hỏi chuyện, cứ làm ra mặt say-sưa vừa uống rượu xong, chứ đừng nói ăn khoai trừ bữa mà người ta cười cho nhé.

Anh chồng vâng lời vợ dặn. Một hôm gặp bạn phô với bạn rằng :

— Tôi vừa mới uống rượu xong, hãy còn say lắm !

Người bạn hỏi :

— Bác hay xơi rượu sen hay là rượu cúc ?

Anh chàng này luống-cuống không biết trả lời thế nào, sau ấp-úng nói :

— Tôi uống rượu khoai.

Bạn nói :

— Bác ăn khoai thì có, chứ làm gì có rượu khoai !

Anh chàng về thuật chuyện với vợ. Vợ mắng :

-- Ngu-dốt quá ! sao không nói là uống rượu cúc.

Lần sau lại gặp ông bạn hôm trước, anh chàng vội nói :

-- Tôi vẫn uống rượu cúc, chứ không phải rượu khoai.

Bạn hỏi :

-- Thế mỗi bữa bác xơi hết bao nhiêu ?

Anh chàng giơ mười ngón tay ra hiệu mà đáp rằng :

-- Nhỏ thì mười củ, mà lớn thì năm củ.

Hiř dinhf, Nguyêow-va'n-Tôi

Kuôcq ngu'w mo'iq
ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq :
sa'cq, huyênf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

ÔNG MUSTAPHA KÉMAL ĐỐI VỚI MỘT ĐỨA TRẺ CHĂN CHIÊN

Hôm vừa rồi, ông Mustapha Kémal, là thống-lĩnh nước Tân-Thổ-nhĩ-kỳ, đến xem nhà máy ông mới lập ở miền Ya'ova, trong khi đi đường, ông có gặp một thằng bé chăn chiên, mới 12 tuổi ; ông dừng lại hỏi thăm đường, thấy thằng bé mặt mũi dĩnh-ngộ, ăn nói bạo dạn cứng cát lắm, ông rất lấy làm yêu, bèn cho thằng bé 300 quan và hẹn nó ngày hôm sau đến đón ông ở chỗ ấy.

Hôm sau thằng bé y hẹn đến đón ông ở chỗ đã dặn trước. Khi ông Mustapha Kémal tới nơi, ông liền bắt thằng bé chăn chiên lên xe, đem về kinh nuôi dạy, để gây dựng cho nên người hữu dụng về sau. Bấy giờ thằng bé mới biết cái người cho nó 300 quan hôm trước, là một vị chúa-tể trong nước.

Người ta nói rằng trước đây ông Mustapha Kémal đã nuôi ba người con gái nuôi là con những người chiến-sĩ đã vì cuộc độc lập của Thổ-nhĩ-kỳ mà bị chết trận.

Nhân dân Thổ-nhĩ-kỳ đều lấy việc ấy làm cảm động lắm.

Một chiếc tàu Trung-hoa đắm gần Hongkong 250 người chết

Đêm hôm gần đây, ngoài vùng bể gần Hongkong gió bão rất dữ. Trong lúc ấy, chiếc tàu *Lee-Che-Hong* của một công-ty Trung-hoa, chở 250 hành-khách vừa đàn bà con trẻ đang dong đuổi đi vào bến Hongkong. Chẳng ngờ gió bão dữ dội quá, chiếc tàu không chống nổi nên bị đắm. Hơn 250 người, vừa hành-khách vừa thủy-thủ bị chết đắm. Chỉ có 2 người sống sót, cố vẫy vùng trên mặt bể, sáng hôm sau có tầu khác đi qua vớt đem về Hongkong. Họ thuật lại tấn thảm-kịch ban đêm, bấy giờ ai nấy mới biết rõ.

TIN THÊZ THAO

VOLLEY BALL

Đến thứ tư 1er Janvier 1930 có cuộc Volley-Ball thi ở sân trường Thể-Dục vào hồi 14 giờ, do hai hội Chinèse Sport và Edep tranh đấu.

Lâu nay lại có cuộc thi bóng truyền, anh em hâm mộ thể-thao lại được hưởng một cuộc vui về thể-dục.

HỘI THỂ THAO CỦA NHÀ BINH TẠI HANOI

Chiều hôm qua, được trời quang mây tạnh nên rất nhiều người đến bãi Cột-cờ xem hội thể-thao của nhà binh. Chung quanh bãi, chậtních không còn chỗ nào hở. Nhiều trò cực vui, nhưng có lẽ bà con để tâm nhất vào cuộc Rubby. Mãi sâm sẩm tối mới tan.

TENNIS

HANOI

Cuộc tranh giải vô-địch Bắc-kỳ

Về phần bên ta thì bữa nọ Đương đã giật được chức vô-địch đánh một (simple) Bắc-kỳ rồi. Còn về phía người Tây, bắt đầu tranh đấu từ thứ bảy trước, có lẽ chiều hôm nay sẽ đến trận *final*. Ai vô-địch Bắc-kỳ về 1930, xong trận này sẽ biết.

SAIGON

Chim thắng Lai-Kvvong-Tsun 6/1 6/2
Đánh cặp, Chim-Cang thắng Lai-Kwong-Tsun-Antoni 6/4 và 6/3

Không ngờ thình lình trên sân C.S.A. lại có cuộc múa vợt rất kịch liệt, là Chim gặp tay đối thủ Lai-kwong-Tsun người Hong-kong

Đúng 7 giờ rưỡi chủ-nhật 22 ráp cuộc, trong sân hai gã đương luyện qua luyện lại mấy trái banh, dòm lại bên ngoài khán giả không trên 100 người làm mất vẻ náo nhiệt hơn mấy trận rồi nhiều. Bắt thăm sân xong ráp đánh, Tsun làm service trước, kế cả hai ra tài xem sướng mắt. Banh bay qua trả lại xéo góc, nằm ngang sát mực thật tài, công chúng vỗ tay khen rền sân.

Luôn dọt chim lên lên ba jeux, qua jeu thứ tư cả hai tranh nhau rất kịch-liệt. Tsun ra tài placé banh cho Chim chạy mệt đừ mà thắng được 1 jeu, qua jeu thứ năm, tới sân Chim đi luôn dọt rất hay là thảo banh vả banh dài, khi lên filet đỡ volée basse mà thắng lại, tài hay nói không cùng.

Qua jeu thứ bảy Tsun ráng tận lực vụt banh rất dữ, Chim giận mấy lần lần lên cận lưới, lúc chạy xuống chạy lên, trọn mười mấy trái banh mới thắng Tsun, set đầu là 6/1 rất hay, công chúng vỗ tay khen rền.

Qua set thứ nhì Chim tận lực đánh rút thẳng 4/0, ơ hờ để cho Tsun lên được 2 jeux, kế Chim đi luôn dọt là 6/2 rất hay. Rồi cuộc đánh độc chiếc kế đến trận đánh đôi là chim-Cang, bên kia Antoni-Tsun.

Ráp đánh, Chim Cang thua luôn dọt là 3/0 dễ sợ quá, vì bị Cang phí banh dính lưới rất nhiều. Chim nghĩ tức mình nỗ lực lên filet gỡ lại được 3 jeux, thế là cả hai bên hòa 3/2 Tsun ráng lên bắt volée Antoni đỡ ligne de fond mà thắng lại 1 jeu, kế Chim, Cang tận lực rút lên tới 3 jeux nữa mà thắng Antoni, Tsun 6/4 set đầu.

Qua set thứ nhì Chim càng hay hơn nữa, giúp sức Cang mà thắng 6/3 rất hay. Trọn hai sets đều thắng cả. Tsun xem điệu dễ đánh và tư cách thường.

Rồi cuộc, công chúng ra về thẩy đều khen tài Chim từ rày sẽ là tay lợi hại ở cõi Viễn-đông, còn Tsun cũng là danh tướng ở Hong-kong có thắng Paul Long và Ong-le Kong, nay thua Chim cũng không lấy chi làm lạ.

Sánh tài lực thì Chim tài hay nói không cùng, còn Tsun sút Chim nhiều.

Chiều thứ hai 23 décembre, Lai-kwong-Tsun lại xin tái chiến với Chim.

Hôm tái chiến này không có gì hay cả vì suốt trong hai set, Tsun ra kém Chim quá. Chim được rất dễ 6/0, 6/2.

Cứ như tài của Tsun giá để gặp Cang thì thật vừa.

Giá mua báo có hạn

	Bắc kỳ	Công sở và công-dân	Nam-kỳ v ngoại quốc
Một năm.....	6$00	10$00	8$00
Sáu tháng...	3.00	6.00	4,00
Ba tháng...	1.60	3.50	2,00
Mỗi tháng...	0,60		1,00

Hung thủ giết đàn-bà ở Dusseldorf có lẽ là con trai một nhà phú-thương

Từ khi sở mật-thám Đức tìm ra được cái tử-thi người đàn-bà thứ mười chín, thì lại hết sức dò la truy nã hung thủ. Chưa được mấy bữa, lại thêm một người nữa bị *con quái* kia treo cổ lên cây. Sở mật-thám kinh-thành *Berlin* phải phái những tay thiện-nghệ lên Dusseldordf hợp sức cùng sở trinh-thám ở đó mà truy tầm cho ra hung thủ. Tìm tòi mãi, tình nghi bắt một người tên là *Mayer*. Nhưng anh này có đủ bằng chứng gỡ tội mình, nên chỉ phải giam ít bữa rồi được tha.

Gần đây một viên kỹ-sư ở tỉnh *Weissenburg* lên qua chơi ít bữa tại *Duseldorf*, lúc trở về có thuật chuyện rằng khi còn ở tỉnh đó, có làm quen được với một người thiếu-phụ. Người này vì chồng hành hạ khổ sở, thương tích dấu sẹo đầy mình, nên xin được ly-dị. Chính mắt viên kỹ-sư được nom rõ các dấu vết trong mình người đàn-bà ấy. Còn chồng người thiếu-phụ ấy là con trai một nhà kỹ-nghệ đại-phú trong tỉnh. Ngay tối hôm động-phòng, tân-lang đã tự nhiên nổi hung, ôm lấy vợ cào cấu cắn xé, người vợ bị nhiều vết thương nặng. Vì thế người chồng bị tòa án kết phạt 4 năm khổ-sai.

Nay đã hết hạn, được ra từ mấy tháng trước đây.

Cứ như lời viên kỹ-sư thuật lại thì người giết 20 cô đàn-bà kia có lẽ chính anh chàng có tính điên, cào cấu cắn xé người đàn-bà kia chăng ? sở mật-thám lại quay về ngả này truy-tầm, được tin gì xin đăng tiếp !

CHUYÈNJ DO'IF

Tự ý đi giang-hồ

Trong một bài trước, tôi đã nói về bọn con gái nhỏ 12, 13 tuổi vì quá dại dột, nghe lũ chủ nhà chứa dỗ dành, đem thân đi làm nghề buôn phấn bán son. Làm nghề buôn phấn bán son mà tự mình không biết cái nghề ấy lợi hại thế nào. Cũng vì cái óc bọn con gái ấy còn « nhỏ » quá ! Nom thấy bọn con trẻ 13, 14, bị bọn chủ chứa bắt tiếp khách, người có chút lương tâm ai chả lấy làm ái ngại. Người biết tình-cảnh ấy tất phàn nàn thay cho bọn con gái mà căm giận bọn chủ nhà chứa. Người không biết rõ tình-cảnh ấy, tất phàn nàn mà phát gắt :

-- Cho chúng chết đáng đời. Hay gì nghề ấy mà đâm đầu vào ?

Hay gì nghề ấy mà đâm đầu vào ?

Hãy khoan ! Bọn con gái 12, 13 kia nào bản tâm có phải muốn tự ý « đâm đầu vào » đâu. Số phận bắt buộc vậy. Phải chịu.

Nhưng « nghề ấy » tuy chẳng hay gì mà vô-số « cô » con nhà tử-tế, tự-ý đâm đầu vào đấy !

Gần đây, thường gặp một bọn bốn năm cô con gái, tuổi độ 18, 20, ăn mặc cực kỳ sang trọng, nhưng có phần lòe loẹt, rất rủ nhau rạo chơi các phố. Thoạt nhìn những « mặt » ấy, toàn là mặt lương thiện thực thà cả. Nhưng nếu để ý xét rõ thì toàn bọn... tự-ý làm nghề giăng hoa kiếm tiền cả đấy, mà trú ngụ tại các nhà săm trong thành-phố !

Con nhà tử tế, cha mẹ toàn là người có làm ăn lương thiện. Như ông thân-sinh ra hai ba cô trong bọn ấy nhà ở ngõ Phất-Lộc đi làm việc Nhà-nước cũng có phẩm nọ hàm kia rồi đấy ! Lại như một cô khác nhà ở phố Hàng-Bạc cũng đủ bát ăn, nào có nghèo hèn gì cho cam !

Thế mà chỉ vì muốn lúc nào cũng có tiền tiêu, năm sáu cô này bỏ nhà cửa cha mẹ, kéo nhau đến trú ngụ các săm, nhờ bồi săm làm mối giới để kiếm tiền tiêu sài cho thỏa thích. Ai không tin cứ tối đi qua lại lảng vảng chỗ một vài cái khách-sạn gần nhà hát Quảng-Lạc sẽ rõ lời này là thực !

Trái lại với bọn trẻ con bị bắt buộc làm nghề son phấn, bọn tự ý giăng hoa này thực đáng các thầy đọt con gái để ý. Dăm ba ả tuần lễ hai lần phải đi khám vi-trùng, rồi ra những cô « ngựa nghề » muốn theo dấu các cô này mới dừng chân trên cái vực sâu thăm thẳm, chôn hẳn cả đời con gái vào trong kia vậy !

Ngọc-Thỏ

PHÁI BỘ NHA-PHIẾN TỚI HANOI

Hôm 26 décembre, hồi 17 giờ, phái bộ nha-phiến có M.M. *Ekstrang, Max leo Gerard jean Havlasa* và *Renborg*, ở Saigon ra Bắc đã tới Huế, ngụ tại tòa Khâm-sứ. Hôm sau quan Khâm-sứ Jabouille có thết tiệc, mời cả các quan đại-thần bên Nam-triều.

Buổi trưa hôm ấy, phái-bộ đi khắp các lăng-tẩm các cung điện và các viện bảo-tàng, tối đã đáp chuyến xe tốc-hành ra Bắc, thì sáng hôm nay thứ hai đã tới Hanoi.

TIN NƯƠCQ TAUF

Ngày 24 Décembre 1929

Về việc nước Nga xui giục người Mông-cổ lấn Mãn-châu

Có tin ở Đông-kinh rằng cứ như tin ở Trầm-dương và ở Cáp-nhĩ tân nói người Nga hết sức xui giục người Ngoại-mông, tổ-chức ra chính phủ độc lập, tuyên bố Mông-cổ là nước cộng-hòa, việc ấy sẽ can liên đến việc đường Trung-đông. Chính-phủ Nhật lại được tin chắc rằng đoàn thanh-niên Mông-cổ nhân cái cơ-hội quân Nga lấn vào Mãn châu, nay đã chia đầu chiếm cứ các thành trấn ở cõi tây-bắc tỉnh Hắc long-giang, cho nên quân Nga đã đem thành ấy nhường cho bọn ấy tiếp giữ, do nước Nga cung cấp lương-thực và khí giới cho. Và đang trong buổi hộ nghị Bá-lực, nước Nga từng nói nhắc rằng thành Hải-lạp nhĩ đã do đoàn thanh-niên Mông cổ tiếp giữ, các nhà đương-cục nước Nga không thể bắt bọn ấy rút lui được. Đủ biết đoàn thanh-niên Mông-cổ lấn vào Mãn-châu quả bệ sự thực. Các nhà đương cục Hắc long giang cũng báo cáo Trương-học-Lương như thế, Trương-học-Lương liền phái mấy vị thân-vương Mông-cổ vốn thân thiện với Trung-hoa trở về Mông-cổ hiệu triệu người Mông-cổ phản kháng cuộc vận động độc lập bị nước Nga xui giục ấy. Cứ như các nhà đương-cục Nhật-bản xem xét, cho rằng nước Nga hết sức xui giục Mông-cổ độc-lập, là muốn mượn đó để mai kia mở cuộc hội-nghị đường Trung-đông lại yêu cầu thêm lên một bước nữa, do chính phủ Nga thêm phái quân lính duy trì trật tự trong cái khu vực một giải đường Trung-đông.

Dịch báo Tàu

Ngày 27 décembre 1929

Diém-tích-Sơn với quân khởi nghịch

Bắc kinh. Quân của Diêm-tích-Sơn chiếm cứ Trịnh-châu để giải quyết cái vấn đề Đường sinh-Trí khởi nghịch ; quân ấy hành động như vậy, thì giúp sức cho chính-phủ Nam-kinh.

Thái-độ của Tưởng-giới-Thạch

Bắc-kinh. — Ngày 1er janvier này, Tưởng-giới-Thạch sẽ có lời tuyên bố với quốc dân Trung hoa, hứa sẽ cải-lương các việc.

Chánh-phủ với Phùng-ngọc-Tường

Bắc-bình. — Chánh phủ lại phải lo đến việc Phùng-ngọc-Tường, và lại hết sức hành động để làm cho Phùng bỏ Trung-hoa đi nơi khác.

Tứ-xuyên lại có loạn

Bắc-bình. — Ở Tứ-xuyên lại có việc khởi-nghịch với quân chánh-phủ. Ở phía Hung [illegible] len lại có đánh nhau.

Tin về Vương-sủng-Huệ

Bắc-kinh. — Có tin rằng Vương sủng-Huệ ở La Haye trở về, sẽ thế chân Vương-chính-Đình vào chân tổng-trưởng bộ ngoại giao.

Bản giao-ước Pháp-Trung

Bắc-kinh. — Một viên thư-ký ở sứ bộ Pháp đã đi Bắc-bình để điều đình về bản giao-ước Trung-Pháp theo như mệnh lệnh ở Paris gởi sang. Quan đại-sứ de Martel sẽ đi sau.

Việc giao-thiệp với Nga

Cáp-nhĩ-tân. Các đại biểu Trung-hoa có ký với người Nga bản giao-ước ở Habarovsk đã đến Cáp-nhĩ-tân đêm mới rồi, cùng với quan lĩnh-sự mới của Nga, quan phó lĩnh-sự, ông quản đốc, ông phó quản đốc Nga về đông thiết lộ. Sáng hôm nay đã đi Phụng-thiên để xin chánh-phủ Trung-hoa ưng chuẩn bản giao-ước ấy.

Việc giao thiệp với Nhật

Đông-kinh. — Các báo đăng tin rằng M. Shi dehara, tổng trưởng bộ ngoại giao, đã hạ-lệnh cho sứ-bộ rằng quan sứ-thần Shegetmitsu lại nên đến thăm chánh-phủ Nam-kinh một lần nữa để xin chánh phủ Nam-kinh công nhận M. Obata làm sứ-thần. Nếu Nam kinh không nghe, thì chắc chánh-phủ Nhật sẽ triệu quan đại sứ về.

A. R. I. P.

Tin Nam-kỳ

SAIGON

Ta sắp đủ nước dùng

Ai cũng biết rằng thành-phố Saigon từ trước đến giờ thiếu nước dùng luôn. Vấn đề [illegible] quan hệ, hội-đồng thành phố nào cũng quan tâm.

Vừa rồi, công-ty Layne tìm đào được hai mạch lớn, đem nước về thí-nghiệm thì nước của hai mạch này rất tốt, đủ cho thành-phố dùng.

CHỢ-LỚN

Một đám bạc to bị bắt

Hôm thứ hai trước, ông cẩm Hennequin được tin tại một hiệu cà phê của M. H. M. có mở sòng bạc, liền cùng các mật-thám bất thình lình kéo đến bắt. Con bạc cuống cuồng tẩu tán cả. Bắt được M. H. M. chủ hiệu này với một người Khách đứng làm hồ-lỳ trong sòng và hơn một chục con bạc, toàn người Khách cả. Mật-thám lại bắt được cả một món tiền khá lớn bỏ tại sòng nữa.

MOCAY

Vì ghen, chồng giết vợ rồi chôn dấu

Hôm 17 Décembre trước, một người ở làng Phú-sơn tên là Ng-v-Muôi giết vợ rồi đem chôn dấu một nơi. Mãi đến quá 20 décembre, viên bang-biện Minh-ly mới tra xét ra tích sác liền đi báo quan đại-lý Mocay. Khám xét quả có việc này, nên tên giết vợ đã bị bắt. Hỏi thì hắn khai vì ghen nên mới giết vợ đi.

Văn tập « Kiều »

Thư gửi hỏi cô B.

Rằng tôi chút phận đàn-bà,
Trẻ thơ đã biết đâu mà dám thưa.
Những là lần lữa nắng mưa,
Thực tình hỏi được tóc tơ rành rành :
« Chừng xuân tơ liễu còn xanh,
« Đến phong trần cũng phong trần như ai.
« Thương vì nết trọng vì tài,
« Tay tiên một phút đủ mười khúc ngâm.
« Giá đành tú khẩu cẩm tâm,
« Nghề riêng ăn đứt hồ cầm một chương. »
Nghĩ rằng cũng mạch thư hương,
Vì hoa nên phải trổ đường tìm hoa.
Nguyên người quanh quất đâu ta ?
Đào nguyên lạc lối đâu mà đến đây ?
Dừng chân gạn chút niềm tây,
Cho đành lòng kẻ chân mây cuối trời ;
Dám xin gửi lại một lời,
Mua vui cũng được một vài trống canh ?
Ai có thấu tình !

Lưu-thị-Đương, Yên-dũng

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

VIỆC HÀ-NỘI

Thời tiết

Lúc 10 giờ sáng : 20 độ

Giá bạc

Kể từ ngày 30 Décembre 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 9 fr. 90.

Tin đường sá

Đò Sébanghieng đã kéo lên được rồi. Từ Savannakhet đến Paksé đường lại đi được như thường.

Đại-sứ Nhật qua Hanoi

Nhân dịp quan đại-sứ Nhật là ông Yoshizawa qua Hanoi, thì quan tổng lãnh-sự Nhật định mở một cuộc dạ yến tại hội-quán Khai-trí vào đêm hôm nay 30 décembre.

Ngày 2 Janvier quan Thống-sứ Robin đặt tiệc tại quí phủ đãi quan đại-sứ.

Cuộc diễn-thuyết của hội Nhân-quyền

Đến tối thứ bảy 25 janvier 1930, hội Nhân-quyền Hanoi sẽ mở một cuộc diễn thuyết vì vấn đề gì sẽ đăng sau.

Một cuộc đấu-xảo đồ Mỹ-thuật ta

Từ nay đến tết ta, tại Hanoi sẽ có một cuộc đấu-xảo các đồ mỹ-thuật của ta. Cuộc đấu-xảo này sẽ mở tại đâu, bây giờ chưa biết đích được, nhưng có lẽ sẽ bày tại hội-quán hội K.T.T.Đ. Nhân dịp này, các nhà mỹ-thuật ta tưởng nên hết sức mà sửa soạn đồ-vật đem đấu-xảo. Hội-đồng mỹ-thuật tân thời của ta (Commission d'art moderne Annamite) sẽ chọn mua các đồ tinh-xảo bày trong đấu-xảo này để đem đi dự cuộc Đấu-xảo Paris năm 1931.

Hội-đồng sẽ kén chọn rất kỹ-lưỡng, có khi đồ-vật hơi khuyết-điểm về điều gì, hội-đồng sẽ chỉ bảo cho để mà chữa lại. Như thế thì đồ-vật sau này từ kiểu mẫu đến tinh thần có thể hoàn-toàn được.

Cuộc đấu-xảo mỹ-thuật này là lần đầu. Hội-đồng sẽ chỉ bảo các chỗ hỏng cho các nhà mỹ-thuật ta đem đồ-vật về sửa chữa lại. Vài ba tháng sau, sẽ có cuộc đấu-xảo lần thứ nhì. Lần này các đồ-vật đã sửa chữa rồi, tất hoàn-toàn. Lúc ấy hội-đồng mới trọn các đồ vật đáng đem bày đấu-xảo Paris.

Các nhà mỹ-thuật ta ai muốn hỏi điều gì thêm, cứ đến hoặc viết thư hỏi M. Bouchet, quan đốc-lý thành phố Haiphòng, chánh tiền-hội [illegible] mỹ-thuật ta.

Các gian hàng được thưởng về kỳ Hội chợ vừa rồi

(Tiếp theo)

Bằng danh-dự và bội-tinh : (*Diplôme d'honneur avec Médaille bronze*)

46-F Hiệu ô-tô vận tải « Société Indochinoise des Transports en Commun, » Hanoi,
Hiệu Demis Frère
45-47-49-51-F Hiệu ô-tô vận-tải « Société de Transports Automobiles Indochinois, »
19-21-I Hiệu Nguyễn-văn-Tưu tức Tưu-Thanh, Hanoi,
Ấn-cục Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi,
Hiệu sữa Nestlé
23-I Hiệu hàng bạc Tiên Mỹ.
1-2-3-4-5-6 E Các gian hàng tỉnh Hà-đông,
Hiệu Poinsard et Veyret,
Hội làm thủy-tinh ở Đông-dương (Société Française des Verreries d'Indochine.)
10-D Hiệu Ngọc-Thanh tức Lưu-thọ-Trương, Hanoi,
6-D Hiệu kim-hoàn Say-Sang, Hanoi,
1-2-H Hiệu Nam-hưng-Thanh, Hanoi,
29-30-31-32-H Hiệu Thái-mỹ, Hanoi,
7-8-9-10-G Hiệu Cu-tai, Hanoi,
22-24-26-28 I Hiệu Phúc-Thái, Bắc-ninh,
Nhà in Viễn-đông (Imprimerie d'Extrême Orient,)
25-27-29-31-33-L Hiệu đồ gỗ Phúc-thai, Hanoi
Gian mỹ-thuật (Galerie d'art)
27-29-31-33 F Hãng ô-tô Bobillot
8-9 E Gian hàng tỉnh Nam-định
19 C Công-ty « Union Commerciale Indochinoise et Africaine, Hanoi
1-C Nhà máy rượu Đông dương
23-B Hiệu Juk-So Fock, Hanoi
13-15 Hiệu Shimomura, Hanoi
Hiệu Fébreau
19-D Hiệu Nguyen-son-Ha, Haiphong
5-7-9-D Hãng Agence Collective de Représentations Industrielles et Commerciales, » Hanoi
12-D Hiệu Nguyễn-dac-Uẩn, Hanoi
27-29-I Hiệu Vinh-phat, Hanoi
Gian hàng của đạo quan binh thứ nhì nhà (Cao-bằng)
Gian hàng của đạo quan binh thứ nhất (Moncay)
Gian hàng của đạo quan binh thứ ba (Hagiang)
20-D Hiệu Thanh-my, Hanoi
16-17-G Hiệu Phúc dương, 3-5, Rue des Briques, Hanoi
Hiệu Wong-Yuk-Ky, 29 Place Neyret, Hanoi
2-I Hiệu Tân-tân-Hưng, tức Nguyễn văn Tân, 2 rue des Chapeaux, Hanoi
23-F Hiệu Lan-Ky tức Dang-nhu-Lam, Hanoi
35-L Vũ-văn-Luyên, Hanoi
21-23-25 C Nhà máy điện, Hanoi

Bằng danh-dự : 4) *Diplôme d'honneur avec mention.*

2-L Hiệu Đức-quang tức Đặng-trọng-Huy.
12-L Hiệu Galeries Indochinoises (Nguyễn-văn-Đức), 11 Rue des Caisses, Hanoi.
7-E Gian hàng tỉnh Hưng-yên.
15 C Hãng tàu bay « Air Asie » Saigon
4 D Société des Tuyaux et Agglomérés Centrifugés de l'Indochine (S. T. A. C. I. N. D. O.) Haiphong.
34-36-38 Hiệu Nguyên-Thê-Kam, Bắc-Ninh.
15-16 Hiệu Chan-my tức Vũ-văn-Lịch Nam-định.
14-15 G Nguyễn-thọ-Chung tức Chung-ký Hanoi.
4-5-6 G Hiệu Đức-lợi tức Phùng-văn-Nhạc Hanoi.
14-16-I Hiệu Nam-phát tức Nguyễn-văn-Thuần, Bắc-ninh.
30-32-I Hiệu Phúc-Hanh tức Nguyễn-hữu-Phúc, Bắc-ninh.
39-41-I Nguyễn-thế-Long, tức Cát-thịnh, 5 Rue des Caisses Hanoi.
11 E Gian hàng tỉnh Hải-dương.
17-C Hiệu Sunkée, Haiphong.
9 C Mme Dhaus, Hanoi.
10-12-B tỉnh Sơn-tây.
14-16-B Nhà thuốc da tỉnh Yên-Báy.
14-C (Société des Tanneries de l'Indochine) ở Thụy-khuê.
14-D Long-thịnh tức Hứa-văn-Bách, Hanoi.
22-D Đồng-ích tức Trần-dung, Hanoi.
7-L Hưng-thịnh tức Hứa-văn-Nhuận, Hanoi.
9-L Đào-công-Nghiệp, Hanoi.
7-H Nguyễn-trọng-Tâu, Namdinh.
21-23-25-27-H Hiệu Nam-hồng-Xương, Hanoi.
11-12 G Phan-vinh-Lợi, Hanoi.
4-I Lê-Thành, Hanoi.
44-I Nguyễn-văn-Lục, Bắc-ninh
43-I Hiệu giầy Đông Thái, Hanoi
13-F Đặng-văn-Trong, Hanoi.
15 F Đoàn-văn-Tục, Hanoi.
58-60-F Hoàng-xuân-Lợi, Hanoi
24-L Ba một ở Huế
10 E Thái-văn-Xuất, Hanoi
8-D Phạm-hữu-Dang (Hiệu Tiên-Long), Hanoi
18-D Hiệu Nhà máy sợi (Société Cotonnière du Tonkin) Nam-định
3-Hiệu Lan-Phương Hanoi
10-C Société Nouvelle des Phosphates du Tonkin
2-C Vallée
5 B Wong-va tức Hợp-Chang, Hanoi
Carissy
Đức Lợi
1-3-F Hiệu Phùng-Văn-Kim Hanoi
9-11-F Nguyễn-văn-Quang, Hanoi
23-L Nguyễn-như-Lâm, Thái-hà ấp,
21-L Vũ-đình-Thông tức Khôi-Ky, Hanoi
4-6-L Phùng-văn-Gic, Hanoi
8-10 L Đông-mỹ, Hanoi,
9 I Thái-văn-Lai tức Văn Lo, Hanoi

Một vị danh-sư

Bác-sỹ Patterson nguyên quan năm thầy thuốc về Phép nghỉ đã sang hồi trung tuần tháng décembre.

Quan năm Patterson nay về hưu có mở phòng thăm bệnh riêng tại nhà ngài ở đường Gambetta số 15.

Xin có lời chào mừng ngài đã tới nơi.

Đám tang Tôn-dật-Tiên

Từ chiều thứ ba, hội thể-dục Tàu Chinese-Sport, có mang phim ảnh đám tang Tôn-dật-Tiên chiếu tại nhà hội-quán phố Hàng-Buồm. Người Tàu ở Hanoi đi xem rất đông. Phim ảnh này chỉ chiếu nốt tối hôm nay và tối mai nữa thì thôi rồi sẽ mang đi Nam-định.

TRÔNG-NOM CHO NGƯỜI CHỮA ĐẺ
NUÔI TRẺ TỪ BÉ TỚI LỚN
CHỮA BỆNH CHO TRẺ-CON
CẦN PHẢI CÓ QUYỂN
SẢN-DỤC CHỈ-NAM
của bác-sĩ NGUYỄN-VĂN-LUYỆN
Bản in thứ hai, dầy 320 trang, sửa đổi lại gần hết, thêm ra và hoàn-bị hơn trước nhiều
Bán ở các cửa hàng sách
Hiệu thuốc CHASSAGNE
Bán buôn và bán lẻ ở THỤY-KÝ
98, rue du Chanvre, HANOI
Giá... 1$00 — Cước... 0$20

Một ông giáo-sư mới

M. Đỗ trí-Lễ, có bằng cử nhân khoa học, được bổ giáo-sư tập-sự ngạch cử-nhân, trong ngạch Học-chính Đông-dương, nay thuộc quyền quan Thống-sứ Bắc-kỳ bổ dụng.

Ai thi hỏng bằng Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt

Các nam-nữ thí-sinh học không đỗ bằng Cao-đẳng-tiểu-học Pháp-Việt (Đ.E.P.S.F.I.), nếu đúng 20 tuổi thì được bổ giáo học thi sai hạng bẩy. Nếu chưa đến 20 tuổi, thì được bổ phụ-tá ngạch Học-chính nhưng được ăn lương theo hạng giáo-học-thi-sai hạng bẩy cho đến khi đúng tuổi, được thăng thực-thụ.

Các cựu học sinh trường Sư-phạm năm 1927, 1928 và 1929, mà cũng hỏng thi C.Đ.T.H.P.V. thì được tính thêm lại một năm.

Cô con gái nuôi

Thị-Tốt 16 tuổi con nuôi một người buôn-bán tên là Ng-văn-Vinh ở đường 9 số 13 bis, bỏ nhà từ hôm 26, đi đâu mất.

Ô-tô đụng xe bò

Hồi 17 giờ 45 hôm 28 Décembre, chiếc ô-tô T. 1731 do một người thợ máy Tây cầm lái, chạy đến đầu làng Liên-my thì đâm vào một chiếc xe bò. Người kéo xe bị sây sát xoàng ở mặt, phải vào nhà thương buộc thuốc. Còn chiếc ô-tô thì bị quẫn mất một bên tai xe.

LỄ PHÁT PHẦN THƯỞNG CHO HỌC-SINH

Nhân dịp đầu năm 1930, trường học An-Chung ở 47 phố cửa Nam (hiệu Bút Lan-đình đối trường dược phòng) có làm lễ phát phần thưởng cho học sinh hồi 8 giờ sáng ngày 1er janvier 1930.

Vậy bản trường kính mời quý ông quý bà có con em tòng học tại bản trường đến dự lễ.

Nay kính mời
An-Chung học đường
7 960

CÁC BÀ NUÔI TRẺ !
Nên giữ cho trẻ được khỏe mạnh !
Cả một đời đứa trẻ về sau, là tùy ở cách nuôi nó khi mới lọt lòng ra trong mấy tháng đầu. Xin các bà chớ có lấy tính mạng con mà làm một việc thí-nghiệm. Chỉ sai lầm một thì là hại cả một đời người nó ngày sau. Hễ nuôi lấy được con thì phải cố sức mà nuôi. Trừ ra trời bắt tội phải yếu đuối không được cái hạnh-phúc nuôi con lấy, bây giờ thì nên dùng ngay thứ sữa đặc có chế đường hiệu CON-CHIM *(Nestlé)*
Khắp trong thế giới đâu-đâu cũng dùng nó mà nuôi trẻ.

Một cái nạn ô-tô gớm ghê ở đường Khâm-thiên

Sáng hôm nay hồi 7 giờ, ở đường xuống Khâm-thiên, ngay giáp địa-phận thành-phố, có xẩy ra một cái nạn ô-tô, phải một đứa con trai chừng 15 tuổi bị thiệt mạng.

Số là chiếc ô-tô T. 5009 của sở tàu-bay ở phía Hanoi xuống, vừa tới chỗ đó thì gặp cái ô tô hàng số T. 776 cũng chạy vào phía Hà-đông, muốn vượt đi trước xe này, nhưng hình như chưa trông rõ ở đàng trước thì đã vượt, nên đụng ngay vào đầu một cái ô-tô khác số T. 2598 ở phía Hà-đông đi ra, lại đè phải đứa con trai nói trên ấy chết ngay lập tức, máu me chảy lênh láng. Cái ô-tô T. 2598 thì bị quẫn cái chắn bùn bên tay trái ở phía trước và vỡ bánh xe.

Những người ở đó đều nói là lỗi ở xe sở tàu-bay.

Chết trên xe hỏa

Chuyến xe tốc-hành ở Tourane ra sáng hôm nay có một người hành-khách đi hạng tư bị bệnh chết trên xe hỏa. Thi thể người này đã mang xuống ga Vinh giao cho chức sự ở đấy.

Xe ô-tô tải thuốc của hiệu Bào-chế CHASSAGNE (Sát-Sanh)
Số nhà 59 phố Tràng-Tiền Hanoi
Ngày thứ sáu :
Hanoi, ga Yên-Viên, ga Từ-Sơn, Bắc-Ninh, Đáp-Cầu, Phủ Lạng-Thương, Lục-Nam.
Các quí khách cần dùng mua thuốc, xin mau mau gửi thư cho bản hiệu. Tiền công cước đã không mất, thuốc lại đưa đến tận nơi.
Nay kính đạt
PHARMACIE CHASSAGNE
E. Lafon & R. Lacaze Successeurs
59 Rue Paul-Bert Hanoi

BÓNG AI DƯỚI MÀNH
là một bộ truyện trinh thám mới xuất-bản giá 0$45
BÁN TẠI
NAM - ANH THƯ - QUÁN
13, Rue du Coton, Hanoi
7.961

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH
ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ
Phòng khám bệnh
QUAN ĐỐC-TỜ BLOT
65, phố Tràng-thi và 78, phố Thợ nhuộm
Giây nói số 449, Hanoi
Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân, muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận tử tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm con hoài-nghi cũng được.
Tại nền đốc quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại có tay chuyên-môn khảo-cứu.
Có buồng riêng tử tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đèn máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng. Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.
Người nhà đến thăm lúc nào cũng được.
Hằng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh nhân luôn luôn.
Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp có mặt ở đấy luôn.
[illegible] từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ [illegible] muốn mời đốc-tờ thăm bệnh cũng được xem xét cẩn thận. Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến tận nơi, bất cứ giờ nào.

Cuộc vui tối nay

Nhà hát Tây : Polyphème, drame en vers (Albert Samain) avec musique de [illegible] ; Amal et la lettre du roi ; poème en prose (Rabindranath Tagore)
Cinéma Palace : Le Cirque
Cinéma Variété : Le [illegible] du flirt
Cinéma Tonkinois : La Venenosa
Quảng lạc : Quan-âm du địa phủ

Sinh, Tử, Giá-thú

SINH

Trần-đình-Tí, con M. Trần-đình-Thúc, 35 tuổi, buôn bán, ở 2 phố M[illegible].

Nguyễn-văn-Thiệu, con M. Nguyễn-văn-Phac, 32 tuổi, thợ làm mũ, ở Trung-liệt.

Trần-văn-Vi, con Mme Trần-thị-Năm, 30 tuổi, thợ may, ở 65 hàng Bồ.

Vương-văn-Minh, con M. Vương-đình-Việt, 28 tuổi, [illegible] xế, ở 64 Sinh-từ.

Nguyễn-văn-Thìn, con M. Nguyễn-văn-Tị, 39 tuổi, cu li ở Cầu [illegible].

Ngô-thị-Đức, con M. Nguyễn-văn-Tá[illegible], 30 tuổi, thợ đá, ở Ngũ-xã.

Nguyễn-văn Quế con M. Nguyễn-văn-Chuột, 25 tuổi, làm thợ, ở 8 ngõ Yên-thế.

Vũ-văn-Nuôi, con M. Vũ-văn-Tư, 21 tuổi, làm ruộng, ở 4 Cầu-đất.

GIÁ THÚ

M. Quản-văn-Tiến, 23 tuổi, bồi bếp, ở 9 hàng Giấy, đẹp duyên với Melle Nguyễn-thị Nhu 19 tuổi, buôn bán, ở 43 Sinh-từ.

M. Đỗ huy-Ngọc 16 tuổi, [illegible], ở 5 ngõ hàng Đậu, đẹp duyên với Melle Lê-thị-Bửu, 20 tuổi, buôn bán ở 20 phố [illegible].

Đêm hôm lễ SINH-NHẬT
24 Décembre 1929
Trước khi đi dự lễ mời các bà con đến rạp CINÉMA PALACE xem những trò xiếc của hề CHARLIE CHAPLIN.
Phim này chiếu luôn 7 ngày từ thứ ba 24 Décembre đến thứ ba 31 Décembre 1929.

VIỆC BẮC-KỲ

HÀ-ĐÔNG

Một việc rất có ích cho nông dân

Cụ Tiểu Hoàng mới cho lấy bèo Hoa-dâu Thái-bình về bón thử ruộng các hạt Hà-đông xem hễ có kết quả hay thì sẽ cho thả khắp mọi ruộng.

Hiện ngày 24 Décembre ngài đã đi với ông Nguyễn-công-Tiễu, là nhà chuyên khảo cứu về giống bèo ấy, về tận làng Thanh-liệt để thí nghiệm.

Ngày 27 Décembre, ngài lại ủy M. Phạm-gia-Hành tri-huyện Chương-mỹ, xuống Thái-bình mua bèo, đem về thả ở hạt Chương mỹ. Chủ-nhật hôm ông huyện đã cùng ông Nguyễn-công-Tiễu, một ông Nông phố kỹ-sư Tây, và ba ông huyện Ngô-vi Liễn, Đặng-vũ-Niết, Vũ-văn-Nhạc, vào Chương-mỹ tìm nơi thí nghiệm. Mãi đến 5 giờ chiều mới tìm được ruộng thí nghiệm. Ruộng rộng ước độ năm sào. Ở giữa ruộng có làm một cái chuồng bèo bằng rạ, hình vuông, mỗi mặt đo đúng hai thước tây. Bèo rắc vào đó, rắc thật khít. Thuận ra thì chỉ non một tháng là bèo mọc ra chật cả ruộng.

Dân Chương-Mỹ chưa bao giờ được thấy quan phụ mẫu bàn đến việc chân lấm tay bùn như thế, vả lại đã từng nghe nói về những sự ích lợi của giống bèo hoa-dâu đã lâu, nay mới được mục-kích, kéo nhau đến xem đông như kiến, trong bụng chắc kính phục quan sở tại như người Trung quốc sùng bái mấy vị phủ-huyện ngày xưa đôn đốc về nghề nông, biết đem cái phận sự « trưởng dân ý thực giả huyện quan » mà làm cho hoàn toàn nghĩa vụ.

Mong rằng các quan hạt khác cũng đem thi hành chính sách khuyến khóa nông tang như thế cho nông dân nhờ. Mong lắm thay !

X.

Số 19

LƯƠNG-QUỐC-CHÍ
兩國誌

(Ngô-tam-quế diễn nghĩa)
吳三桂演義

Lịch-sử tiểu-thuyết

(Chuyện một bậc đại anh hùng ở về đời cuối Minh sang Thanh là Ngô-tam-quế thì chẳng phải nói, ai cũng biết là hay. Trong chuyện lại có nhiều những tay nữ hào-kiệt và nữ tiết-liệt. Chọn một bộ tiểu-thuyết Tàu cho thật hay thì khó tìm được bộ nào như bộ này !)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Khi trước ngươi đã từng nói Mao-văn-long thực có tướng-tài, cớ sao bây giờ lại cố sức xin cho Viên-sùng-Hoán ru ?

Đồng-kỳ-Xương nói :

— Bởi vì thời-thế không giống nhau. Khi trước Viên-sùng-Hoán giết Mao-văn-Long, vẫn là một điều cần-đỡ, nhưng nay các tội vu cho Viên-sùng-Hoán, cũng có nhiều điều quá oan. Và đã giết Mao-văn-long, nay lại giết Viên-sùng-hoán, thì ngoài biên-giới còn biết trông cậy vào ai, cho nên kẻ hạ-thần thế phải cố xin. Huống chi việc có khinh-trọng, nếu giết Viên-sùng-hoán thì chẳng những mất người tài giỏi, mà lại mang tiếng nghiêm khắc, dám xin bệ-hạ nghĩ lại.

Vua Sùng-trinh nói :

— Ngươi nói cũng phải nhưng trong mấy năm có Mao-văn-long ở chấn quan ải thì quân-giặc không dám xâm-phạm cõi ta, ngoài biên-giới nhờ đó mà được yên-ổn, nay Viên-sùng-hoán làm đốc-sư trong bấy lâu, quân giặc thường đến dòm dỗ. Ngày trước ta trao Thanh-thượng-phương bảo-kiếm cho Viên-sùng-hoán chẳng qua là muốn như thế để khiến cho hiệu-lệnh dễ thi-hành, không ngờ Viên-sùng-hoán lại dùng cái gươm ấy để giết Mao-văn-long. Và khi Mao-văn-long hãy còn, binh số nhiều hơn bây giờ, mà quân lương không thiếu. Nay Viên-sùng-hoán giảm bớt binh-số, lại bắt các tỉnh phải giúp tiền thế mà quân lương vẫn thiếu, giữ sao cho quân-sĩ khỏi có lòng oán, còn mong gì đến sự lập công. Nay ngươi lại còn muốn xin hộ cho Viên-sùng-hoán nữa ru.

Đồng-kỳ-xương nói :

Viên-sùng-Hoán vẫn có cái tội đáng giết chẳng qua đang lúc bây giờ thì không nên giết mà thôi. Viên-sùng-Hoán không hiểu sự thông-biến, chứ không phải dám có tư ý. Hiện nay tướng tài không ai hơn Viên-sùng-Hoán, nếu bỏ một Viên-sùng-hoán thì sau lấy ai nối theo; huống chi Viên-sùng-Hoán, thấy khi Mao-văn Long hãi còn, biên-giới được yên-lặng, tất cũng phải cố gắng. Thế thì ta để Viên-sùng-Hoán lại, cũng là một cách tùy thời mà dùng người.

Vua Sùng-trinh ngẫm nghĩ một chút, rồi nói :

— Ngươi hãy tạm lui, để ta nghĩ kỹ.

Đồng-kỳ-xương lui ra. Không ngờ gặp bấy giờ Hồng-thừa-Trù dẹp yên cái loạn nước Sở, tin thắng-trận truyền báo tới kinh, các quan đại-thần đều lấy Hồng-thừa-Trù có tài, đáng dùng làm tổng-đốc ở Kế-liêu; Thừa-Trù thay Viên-sùng-Hoán, tất có thể lập công được.

Vua Sùng-trinh đã theo ý các quan đại-thần thì tất không nghĩ gì đến lời nói của Đồng-kỳ-xương nữa. Bây giờ các quan đại-thần muốn trừ bỏ Viên-sùng-Hoán, đều tâu xin Hồng-thừa-Trù, vua Sùng-trinh mới gọi Hồng-thừa-Trù về kinh.

Hồng-thừa-trù không biết việc gì, vội vàng tức khắc tiến-kinh. Vua Sùng-trinh đã hỏi về việc phòng-thủ Liêu-đông thì Hồng-thừa-trù giãi bầy mười kế. Vua Sùng-trinh đã xiết bao mừng-rỡ. Liền cho Hồng-thừa-trù làm đốc-sư kiêm chức tổng-đốc ở Kế-liêu lại đằng chỉ đòi Viên-sùng-hoán về kinh để tra xét.

Hồng-thừa-trù thấy vậy, lấy làm kinh ngạc, vội đến hỏi Đồng-kỳ-xương muốn cùng Đồng-kỳ-xương cùng tâu xin cho Viên-sùng-hoán, nhưng bây giờ Đồng-kỳ-xương thấy Mao-văn-long đã bị giết Viên-sùng-hoán lại sắp bỏ, biết là biên-giới tất không được yên, lòng lo như lửa cháy, đã đóng cửa không tiếp ai nữa.

Hồng-thừa-trù liền một mình vào tâu vua Sùng-trinh-đế rằng :

— Kẻ hạ-thần bầy kế phòng-thủ Liêu đông, không phải là có ý dèm chê Viên sùng-hoán. Kẻ hạ-thần lấy làm Viên-sùng-hoán dẫu hẹp lượng, chẳng biết dùng người, nhưng có tài phòng-thủ biên-giới, nên để chậm ít ngày, tất cũng có thể lập công được. Nay bệ-hạ sai kẻ hạ-thần ra thay, kẻ hạ-thần tự biết rằng không hơn gì Viên-sùng-hoán vậy.

Vua Sùng-trinh-đế nghe lời Hồng-thừa-trù, có ý ngần-ngại, nhưng Viên-sùng-hoán tiếp được tin đòi bắt về kinh thì vội vàng đi ngay. Sùng-trinh-đế mời Hồng-thừa-trù hãy đi nhậm chức. Hồng-thừa-trù bất-đắc-dĩ phải đi nhận chức tổng-đốc Kế-liêu.

Từ khi Viên-sùng-Hoán về tới kinh, bị giam vào ngục. Đồng-kỳ-xương vì lo nghĩ quá mà thành bệnh, đã từ chức bỏ về rồi, các quan đại-thần không còn ai có lòng thương Viên-sùng-Hoán cả. Vua Sùng-trinh-Đế truyền cho tòa Tam-pháp tra xét tội Viên-sùng-Hoán.

Tiền-long-Tích hỏi Viên-sùng-Hoán rằng :

— Phàm trị tội người phải chia khinh trọng. Dẫu người bị tội hoặc có công lao cũng không nên chê bỏ, nếu công kia có thể trừ với tội nọ, chẳng nói làm chi giả-sử không thể trừ được, cũng nên xét công mà giảm tội đi. Ngươi đã là người có học, tất biết lẽ ấy. Nay người kể tội Mao-văn-long có 20 khoản, dẫu có thật như thế nữa, nhưng trong mấy năm Mao-văn-long phòng-thủ ở Liêu-đông, quân-giặc phải khiếp sợ, biết bao nhiêu công chiến trận, sao bây giờ ngươi không tâu bày, chỉ kể tội mà không nói công, là ý thế nào ?

Viên-sùng-hoán đến bấy giờ không biết trả lời thế nào. Tiền-long-Tích lại nói :

— Ta vẫn biết ngươi không thể trả lời được. Ngươi cố tình muốn giết người ta, cho nên không kể đến công-trạng, để đến nỗi nước nhà thiệt mất một tay lương-tướng, ngươi nghĩ có yên lòng không ?

Viên-sùng-hoán nói :

— Đại nhân nói như thế, là bảo Viên-sùng-hoán rằng, ấy tư ý giết Mao-văn-Long, nhưng nếu tôi có lòng nào thì xin hoàng-thiên đừng tựa tôi nữa.

Tiền-long-Tích nói :

Ngươi bất-tất phải thế. Hãy xem khi Mao-văn-long còn sống, ngoài biên-giới yên lặng. Nay ngươi làm đốc-sư, thì quân giặc đến quấy rối luôn. Và quân-sĩ đều có lòng oán. Thế thì ngươi không thể bảo Mao-văn-long là vô-công được, chẳng qua ngươi cố ý giết người ta, cho nên che bỏ công-trạng của người ta đi mà thôi.

Viên-sùng-hoán nói :

— Cứ theo ý tôi trộm nghĩ thì Mao-văn-long hồi trước giết hại dân Liêu-đông, lại báo tin thắng-trận, không thể gọi là có công được. Tôi không thể bắt chước những cách thi-hành của Mao-văn-long, trên không dám lừa dối triều đình, để báo tin thắng-trận : dưới không dám hà-hiếp thương-dân, để đặng làm quân lương, ngày nay đến nỗi bị tội, chính vì cớ ấy, dám xin đại-nhân lượng xét.

Tiền-long-tích nói :

(còn nữa)

Nhà-Giồng-Răng

Trần-Quang-Minh

199, Rue du Coton, 199

Tonkin Hanoi

CUỘC SỔ SỐ CỦA HỘI TRÍ-HÒA

Tất cả có 113 số trúng

Số nhất : Được một cái xe ô tô đang giá	4.000 $ 00
và liền mặt	5.000 . 00
	9.000 $ 00

Còn các lô 1.000 $ 00, 500 $ 00, 100 $ 00, 50 00 và 25 00 thì nhiều lắm.

Giá bán mỗi vé 1 $ 0

Có gởi bán tại bản quán

Tiền cước gởi com-măng-đê : Từ 1 vé đến 5 vé 0 $ 20 ; từ 6 vé đến 10 vé 0 $ 30

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Vốn có vài đồng, trong một tháng được lãi hàng chục, trong một năm được lãi hàng nghìn, trong 3 năm chắc thế nào cũng có vạn rưởi đồng bạc. Không phải chơi họ hay đánh số. Làm giầu theo kiểu Hoa-kỳ, muốn biết rõ viết thư hỏi :

M. NGUYỄN-XUÂN-ĐỊNH

37, Phố nhà thương chữa mắt, 37

(Rue Résident de Miribel)

7.958 *Hanoi*

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng.

BÁN TẠI :

Hanoi, hiệu Chassagne.

Haiphong, hiệu Brousmiche.

Cái gương buôn bán

Hiệu thuốc CHASSAGNE nay có ô-tô đem đến tận nhà người mua ở các tỉnh

Buôn bán đời nay, muốn cho được phát-đạt, không phải là chỉ cần nói khéo để bán cho được chạy hàng, nhưng lại phải tìm cách làm ích-lợi cho bạn hàng, nhiên hậu kẻ bán người mua mới có tình liên-lạc với nhau và sự buôn-bán mới có phần bền-vững được. Hiệu thuốc CHASSAGNE một ngày một phát-đạt, một ngày một nhiều khách, cũng chỉ vì theo tôn-chỉ ấy.

Nay hiệu ấy lại không quản thiệt-thòi tốn-kém, đặt ra đường ô-tô chạy để đem thuốc đến tận nhà người mua, người mua không phải chịu tiền đài cước như trước nữa.

Vậy người mua ở các tỉnh cũng được giá rẻ như mua ở Hanoi và thuốc lại mang đến tận nhà.

CÁCH XẾP ĐẶT NHƯ SAU NÀY :

Các tỉnh lỵ, các làng, các nơi đô-hội lớn, sẽ có một người thay (représentant) đứng nhận các đơn mua thuốc về, đem đến tận nhà mà phát, lúc ấy mới lấy tiền.

MỌI TUẦN LỄ XE Ô-TÔ CỦA HIỆU CHASSAGNE MANG THUỐC ĐẾN CÁC NƠI NHƯ SAU NÀY :

NGÀY THỨ-HAI. — Ở Hanoi đi Đông-Anh, Phủ-Lỗ, Đa-Phúc, Phúc-Yên Vĩnh-Yên, Việtri. Khi trở về, đi đằng bến Trèm (4 colonnes)

NGÀY THỨ-BA. — Ở Hanoi đi phủ Hoài-đức, Nhồn, Lai-xá, Phương-tri, Sơn-tây—Thông. Lúc trở về, đi qua Hà-đông, Thanh-oai, Vân-đình, Chợ-tía, ga Thường-Tín, ga Văn-Điển.

NGÀY THỨ-TƯ. — Ở Hanoi đi Bắc-Ninh, Đáp-cầu, Phủ-lạng-thương, Phả-lại, Hai-dương, Gia-Lộc, Bần-yên-nhân, rồi trở về Hanoi.

NGÀY THỨ-NĂM. — Ở Hanoi đi Phủ-Lý, Hưng-Yên, Cầm-giàng, Kẻ-Sặt, Bần-yên-nhân, rồi trở về Hanoi.

NGÀY THỨ-SÁU. — Ở Hanoi đi Bắc-Ninh, Đáp-Cầu, Phủ Lạng-Thương, Lục-Nam, khi trở về cũng đường ấy.

NGÀY THỨ-BẢY. — Ở Hanoi đi Phủ-Lý, Ninh-Bình, Phát-Diệm. Khi về qua Ninh-bình, Nam-định, Bình-Lục, Phủ-lý, Đồng-văn, Đỗ-Xá, Thường-Tín Văn-Điển, Hanoi.

Ai muốn nhận được thuốc mà không mất tiền cước thì cứ viết giấy thẳng về cho Hiệu CHASSAGNE, hoặc là nói với người thay mặt của bản hiệu tại chỗ mình ở.

Thư phải viết sớm, để hiệu thuốc nhận được trước hôm xe chạy, thì thuốc mới gửi đi kịp được.

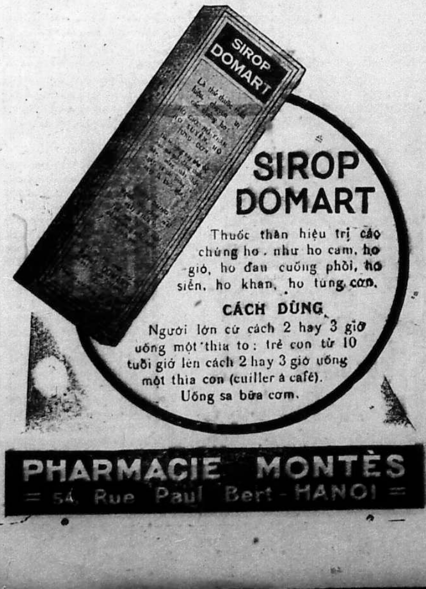

SIROP DOMART

Thuốc thần hiệu trị các chứng ho, như ho cam, ho gió, ho đau cuống phổi, ho siễn, ho khan, ho tùng cơn.

CÁCH DÙNG

Người lớn cứ cách 2 hay 3 giờ uống một thìa to : trẻ con từ 10 tuổi giở lên cách 2 hay 3 giờ uống một thìa con (cuiller à café).

Uống sa bữa cơm.

PHARMACIE MONTÈS

= 54, Rue Paul Bert - HANOI =

NAM-ĐỊNH

Ăn lận tiền giúp dân bị bão

Tên Lưu-công-Lữu ở thôn Thanh-khiết (phủ Xuân-trường) kiện chánh-hội Vũ-khắc Khoan mưu với tên Trần khắc-Cừ ăn lận 60 $ của tòa-sứ Nam-định chẩn cấp cho dân bị bão. Duyên do tên Lưu-công-Lữu làm nghề đánh cá bể có chung nhau mua một cái thuyền gỗ rồi giao cho tên Cừ giữ thuyền và đứng tên trong sổ hoành then. Trận bão tháng sáu, thuyền của họ neo ở bờ bể chỗ kín gió không bị đắm, mà chánh-hội làng ấy dám man khai, để lấy tiền chẩn cấp. Việc này đã đến tai quan sứ, mong rằng ngài sẽ minh xét.

Chồng cắt tóc vợ

Tên X ở làng Mỹ-lộc trói vợ vào cột nhà để đánh và cắt tóc. Người vợ đã đệ đơn kiện tại tòa-án đệ nhị cấp và xin ly-dị. Tên ấy thù, đón vợ ở phố hàng Thao để đánh, nhưng gặp lính cảnh-sát bắt cả hai bên về bóp.

Lý trưởng đánh xã-tuần

Lý-trưởng làng Thủy-nhai đang đêm xông vào nhà đánh mẹ con xã-tuần Trịnh-năng-Đoán ở làng ấy bị thương nặng. Phiên tòa-án đệ-nhị-cấp vừa rồi quan tòa đã kết án phạt lý-trưởng 10 $.

Xã-tuần đánh chánh-hội

Vì việc hiềm thù, xã-tuần Đỗ-văn-Giáo ở làng Doanh-châu (Hải-hậu) đánh chánh-hội Vũ-Gẫn bị thương nặng. Chánh-hội đã đệ đơn kiện tên ấy tại tòa-án sơ-cấp Hải-hậu.

Tàu Phi-long hỏng máy

Tàu *Phi-long* của hãng Sauvage chạy đường Nam-định — Hanoi, bị hỏng máy ở bến Hương-yên. Hành khách phải lên bộ.

BẮC-NINH

Vì mấy hào chỉ mà xuýt thiệt mạng

Một người con gái 17 tuổi tên là Ng.-thị-Soạn ở phố Vệ-an ra trầm mình ở giếng chợ Yên hồ 9 giờ đêm 25 décembre vừa rồi. May lúc người con gái ấy vừa nhẩy xuống giếng thì có một người đàn-ông đi đường trông thấy, chạy đến nhẩy xuống vớt lên được. Hỏi ra thì người con gái ấy tiêu mất mấy hào, bị ông thân sinh chửi mắng, nên bực mình mà chực quyên sinh.

PHÚC-YÊN

Hội Trí-Tri họp đại hội-đồng

Xin mời các ông hội-viên hội Trí-tri Phúc-Yên đến 7 giờ tối hôm 3 tháng giêng tây, năm 1030. (tức là ngày 4 tháng chạp ta) đến hội quán số 3 đường Thống-chế Joffre để họp đại hội-đồng thường niên.

Chương trình hôm ấy định như sau này :

1· Nghe tờ trình của ban Trị-sự về công việc hội năm 1929 ;

2· Nghe tờ trình của ban kiểm-soát tài chính và thư-viện ;

3· Duyệt y công việc và khoản chi thu năm 1929 ;

4· Dự định số chi thu năm 1930 ;

5· Bàn việc dựng hội-quán ;

6· Bầu ban trị sự năm 1930.

7· Các việc linh-tinh (Việc dạy học, v. v.)

Vậy xin các ngài bớt thì giờ đến họp cho đông đủ, để bàn định các việc. Nếu ông nào bận, xin ký giấy ủy quyền cho một ông hội-viên khác ở tỉnh lỵ thay mặt họp giúp.

Kính đạt
Chánh Hội-Trưởng
Trần-thọ-Huy

THÁI-NGUYÊN

Việc giữ đền Xương Rồng

Chắc các con lương tệ tử hay đến lễ đền Xương-Rồng cách tỉnh Thái-nguyên hơn một cây số, ai cũng còn nhớ cách đây độ 14 năm về trước, đền này còn là một cái miếu con lụp sụp, trong để lỏng chỏng mấy bát hương thờ Mẫu. Hồi đó có một bà đồng đến xin với quan Đồn và dân làng sở tại để ở giữ đền. Trong khoảng 13 năm nay, bà đồng tu-bổ vào đền biết bao nhiêu công của, cho nên đền Xương-Rồng thành một nơi sầm uất nguy nga. Khách thập phương nô nức đến lễ ngày một đông. Mới đây bà lại xin với quan Đồn và dân làng lập một ngôi chùa ở gần đền, lại tô tượng đúc chuông.

Ngày 16 vừa rồi bà đồng tạ thế, ngày 18 cất đám, dân làng sở tại và các con lương tệ tử của bản đền, đi đưa đám rất đông.

Thế mà khi bà vừa tắt nghỉ đã có một chàng đi vận động để chiếm chân giữ đền vì chàng ta thấy đền Xương-Rồng đông khách, nhưng ông đồn không cho, bèn giao cho gia-quyến bà đồng trông nom.

Vậy nếu gia-quyến bà đồng không chịu giữ đền thì ông đồn và dân làng định giao cho ai.

X. lai cảo

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Đám cưới cải-lương

Đám cưới của người mình có lắm sự phiền phức nên tỉnh giảm, lâu nay có nhiều nhà cải lương, làm đám cưới rất giản tiện, song cũng còn có lắm sự tốn phí, chưa bằng mới rồi tại làng Kim-luông là nơi cách thành-phố Huế chừng hai *kilomètres* chẳng phải là nơi quê mùa, mà có một đám cưới cải lương thật là lý thú.

Đám cưới ấy cũng là bên thân nghị có thế thống, lễ vật cùng người đi họ thẩy đều là người sang quí cả. Khi đến nhà gái chỉ thấy bên ấy có hai ông bà chủ nhà cùng vài đứa tiểu đồng, vào đến nơi đặt lễ vật làm lễ, hai họ giao bái, rồi tại mời họ nhà trai ngồi, chỉ có mấy đứa tiểu đồng đem rượu chát đỏ ra (vin) rót vào ly rượu, mời họ nhà trai gọi là rượu đỏ là rượu mừng vậy.

Các quan, các bà bên họ trai cũng có ông bà định đi đám cưới xơi bữa cỗ, hảo soạn chắc có sơn hào hải vị, vì nhà họ gái ấy vốn là một nhà giàu có xưa nay, ai ngờ khi nạp lễ đã ngoài mười một giờ mà ngồi mãi đến mười hai giờ cũng chỉ có một chung rượu chát đỏ. Bụng không lại uống rượu chát đỏ buổi mai thì tưởng cũng khó chịu, chờ cho rồi lễ, trở về nhà đã quá một giờ rưỡi chiều mà mới uống, lót-lòng một ly rượu chát đỏ thì ai lại chẳng kêu vang đói và lại chẳng khen rằng một đám cưới đã ra mặt cải-lương. Như vậy thật là một đám cưới cải-lương bậc nhứt vậy.

X.

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord - Annam

E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

Việc cải lương hương-chính tại Trung-kỳ

(*Tiếp theo*)

Các khoản vi cảnh

Khoản 43. — Hương-hội cũng có quyền quyết xử những tội vi cảnh và có thể bắt những kẻ bất tuân lệ cảnh-sát trong làng phạt từ 0 $ 40 cho tới 1 $. hay là phạt giam từ 6 giờ cho tới 24 giờ. Phạm nhân không thể nộp tiền phạt được thì mới phải giam khấu trong 6 giờ.

Khoản 44. — Khi bên nguyên hay bên bị ở tộc đảng nào thì tộc biểu phái ấy không được dự đầu phiếu xét xử. Nếu người nguyên-đơn hay bị cáo là tộc biểu thì do các đồng cán xét xử. Nếu người nguyên đơn hay bị cáo lại là chánh hương-hội thì hương-hội phải trạch cử một hội-viên khác để cho trong lúc xét xử, tạm thời thay cho.

Khoản 45. — Ai có việc gì muốn nhờ hương-hội phân xử thì phải làm đơn hay trình miệng ngay với chánh hương hội hay thơ ký. Khi nào người kêu đơn xin tờ biên nhận đã khai đơn, thì hương-hội phải phát cho.

Những kẻ vi cảnh thì lý-trưởng phải trình báo cùng chánh hương-hội.

Khoản 46. — Hương-hội phải biên các việc ấy vào trong bản nghị sự của kỳ hội-đồng sắp tới, và sức cho những người can khoản đến kỳ hội-đồn thì phải tới.

Khoản 47. — Nếu bên nguyên có yêu cầu thì ông hội-trưởng phải tới nơi với người thơ-ký để khám xét việc lôi thôi đã xẩy ra. Thơ-ký làm biên bản, bắt lưỡng tạo ký vào.

Khoản 48. — Việc thi-hành những lời quyết xử. — Lời quyết xử hạn một tuần phải thi hành ngay. Quá hạn ấy mà chưa thi hành xong, thì bên nguyên và hương-hội có thể đệ trình bản trích lục bản án ấy lên quan trên để quan trên dùng cách cương quyết bắt phạm nhân tuân theo. Vả lại hội-đồng có thể tịch gia sản, hoa lợi hay là ruộng khẩu phần của phạm nhân để thi-hành lời quyết xử.

Khoản 49. — Ngoài mấy quyền ấy ra thì ngày thường, các tộc-biểu không được đặc quyền gì khác nữa, và ai nấy cứ giữ địa vị mình ở trong làng như trước.

Nhưng trong khi họ còn tại chức thì được trừ các tạp dịch trong làng.

Tài-chính tổ-chức

Khoản 50. — Mỗi xã phải thiết lập một ngân sách.

Khoản 51. — Ngân-sách chia làm hai phần cốt yếu :

1·) các khoản thu nhập,

2·) các khoản chi tiêu.

Phần thứ nhất gồm những khoản thu nhập thường, nghĩa là các món thu nhập có định kỳ, hoặc thường hữu ; và những khoản thu nhập bất-thường, nghĩa là các khoản vị định hoặc bất kỳ.

Phần thứ nhì gồm những khoản đã dự định để tiêu về việc thường hữu hoặc bất thường trong làng.

Mỗi phần chia từng thiên, mỗi thiên chia ra mục, mục chia ra khoản.

Khoản 52. — Các khoản thâu nhập thường có :

1·) Tiền tuần sương do các điền-chủ nộp,

2·) Thuế chợ, đò, cầu,

3·) Niên lợi của các công-sản (tiền cho thuê đất, tiền bán tre, gỗ, lá, v.v...,

4·) Các thứ tạp sản :

- a) tiền nộp phạt,
- b) tiền thục của tuần phu về việc canh-nông,
- c) tiền cheo,
- d) tiền án phí
- e) tiền hương ẩm, tiền khao vọng bằng sắc v.v...
- f) tiền thục tạp dịch
- g) tiền xin trích lục sinh tử giá thú bộ.

5·) Tiền lấy ở quỹ trữ súc

Khoản 53. — Tiền thâu nhập bất thường gồm có :

1· Tiền cung-tiến và tiền hậu,

2· Các món thâu nhập bất thường.

3· Tiền lấy ở quỹ trữ súc để tiêu việc bất thường.

(*Còn nữa*) N.

新民書館

MỚI XUẤT BẢN

Cái hầm bí-mật

TRINH-THÁM TIỂU-THUYẾT

?

Một cuốn trọn truyện, giá bán 0 $ 12. Mới xuất-bản tại Tân-Dân Thư-Quán, Hanoi. 3038

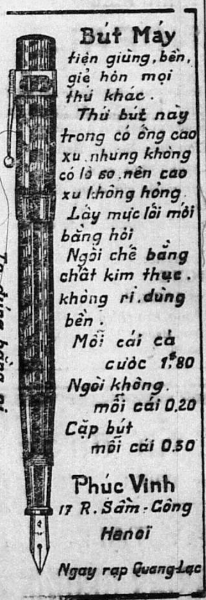

Bút Máy tiện giùng, bền, giẻ hòn mọi thứ khác.

Thứ bút này trong có ống cao xu nhưng không có lò so, nên cao xu không hỏng. Lấy mực lối mới bằng hơi. Ngòi chế bằng chất kim thục, không ri, dùng bền.

Mỗi cái cả cước 1 $ 80

Ngòi không. mỗi cái 0.20

Cặp bút mỗi cái 0.50

Phúc Vinh

17 R. Sầm-Công

Hanoi

Ngay rạp Quang-Lạc

Các tin buôn-bán

Thời giá quốc trái :

Ngày 3 Décembre 1929

3 ·/.	hoàn dân		85 f. 85
3 ½ ·/.	hoàn dân		93 f 10
4 ·/.	vĩnh viễn	1917	97 f. 30
4 ·/.	»	1918	98 f. 10
6 ·/.	»	1920	103 f. 10
5 ·/.	hoàn dân	1920	128 f. 35
4 ·/.		1925	124 f 30

Ngày 14 Décembre 1929

3 ·/.	vĩnh-viễn	80 f 95
5 ·/.	1915-1916	106 f 00

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 80
— nhì,	—	11 50
— ba,	—	10 60
Thóc hạng nhất,	—	7 00
Bắp ngô —	—	6 80

Tầu tới, tầu đi

Tàu *Menado Maru* đến 1er janvier sẽ biệt Haiphong chạy đi Hongkong, ghé Pakhoi và Hoihow.

Tàu *Claude Chappe* đến 7 giờ sáng thứ năm 2 Janvier 1930 sẽ từ Haiphong khởi hành đi Tourane, Quinhon và Saigon để kịp tàu *D'artagnan* chừng ngày 7 thì chạy.

Các thư-tín ở Hanoi sẽ do chuyến xe-hỏa số 9 chạy 20 giờ 39 hôm thứ tư 4 Janvier chở xuống Haiphong.

Tàu *FrancieGarnier*, đến ngày 5 Janvier sẽ chạy đi Saigon, ghé Côte.

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert Hanoi.

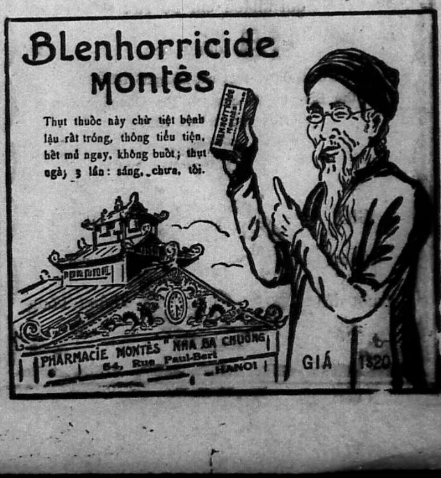

Blenhorricide Montès

Thụt thuốc này chữ tiệt bệnh lậu rất tróng, thông tiểu tiện, hết mủ ngay, không buốt ; thụt ngày 3 lần : sáng, chưa, tối.

PHARMACIE MONTÈS "NHÀ BA CHUÔNG" 54, Rue Paul-Bert HANOI

GIÁ 1 $ 20

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

CÁO-BẠCH

Ông O. BAIVY có lời kính trình để các quý khách người Nam được biết: ông đã mua cửa hàng « AU MENESTREL » của ông Déchenaux ở phố hàng Trống, số nhà 51 - 53, Hanoi và cửa hàng đã rọn về phố Tràng-thi số nhà 16. Ông có làm đại-lý cho các nhà buôn to ở bên Pháp. Ở cửa hàng ông có bán đủ các đồ dùng và phụ tùng về đàn như máy hát và đĩa hát đại giam giá.

Hàng tốt giá re, chính ở hiệu « AU MENESTREL » mà các ngài sẽ được vừa ý.

Những máy hát và đĩa hát hiệu « Columbia » tốt có tiếng ở hoàn-cầu có bán ở cửa hàng ông. Có nhiều quà quí để biếu các quý-khách.

O. BAIVY
16, rue Borgnis-Desbordes, Hanoi

Adresse Télégraphique BAIVY — Hanoi
Téléphone n° 709

GÂY MÕN

Thuốc
SIROP de DESCHIENS
có huyết bò

Làm cho Sung túc máu men, ấy là một vị thuốc của các Lương-y trữ bịnh.
Thuốc này hiệu hơn thiên bổ tuổi và các thứ thuốc có tánh sắt - Các nhà thương tại thành Paris đều dùng nó.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXe)

CHÈ 寧泰

Quý khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THÁI thời quý-khách sẽ được mãn-ý.

NINH-THÁI
10, Rue des Cantonnais, Hanoi.
164, Phố Khách, Haiphong.
78, Phố hàng Trống, Nam-dinh.

THUỐC HO THẦN HIỆU

SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và dùng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là:

Ho — Ho gió — Chip (Cảm thiên-thời) - - Hen

và tóm lại là hết thảy các chứng-bệnh về khí-quản.

ĐIỀU-ĐỘ UỐNG: *Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.*

Thuốc SIROP NOFAL *để cho những người ho đã quá mười lăm tuổi dùng.*

Bán tại hiệu bào chế:
CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng, kế nghiệp
59 phố Paul Bert, Hanoi
GIÂY NÓI SỐ 96

Không thể tin được
nhưng may THỰC

HIỆN NAY TẠI:
GRANDS MAGASINS RÉUNIS
quí khách chỉ bỏ ra:
15 đồng bạc
mà mua được một cái Đồng-hồ OMÉGA
là thứ Đồng-hồ tốt hơn các thứ Đồng-hồ khác
MỐT VỎ BẰNG KỀN

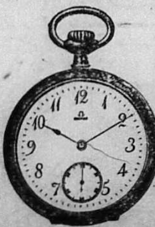

GIỜ chơi xuốt đời

ĐÚNG rồi không hỏng

Trung Bắc Tân Văn

NƯỚC SUỐI TỰ-NHIÊN LẤY TẠI MẠCH
Mạc suối của nhà nước langsa

VICHY CELESTINS

có chiếc ra nguyên chai, nửa chai và chai nhỏ.

Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái có cát, đau lắc-léo, uống nước nầy mạnh liền.

VICHY GRANDE-GRILLE Nước hiệu nầy uống trừ các bịnh chứng trong gan mật.
VICHY HOPITAL Nước nầy thì để uống cho ti-vị hoà lạc luôn luôn.

COI CHỪNG LÀM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Tại làm sao người mắc bệnh khí hư, thường hay biếng chữa?

Bệnh khí-hư sinh ra những nỗi khó khăn thế nào tưởng không ai nên không biết: sưng bàng-quang, sưng nhiếp-hộ-tuyết, sưng dịch-hoàn, sưng niệu-quản. Mà đàn bà thì bệnh khí-hư sinh ra các bệnh tại phúc-bộ cùng bệnh tuyệt sản. Nhưng người ta sở dĩ biếng chữa bệnh ấy là vì thuốc chữa không phải ai cũng có thể dùng được. Cách thụt nhiều khi cũng chẳng công-hiệu gì. Rửa ráy cũng khó làm cho được có ích. Tiêm thuốc thì nguy hiểm, nhiều khi thuốc dùng vào người đau lại không chịu được, thành ra nôn ọe, đau thận, đi rửa. Vì vậy nhiều người có bệnh không muốn chữa nữa. Nhưng ai đã biết vị thuốc *Santal Monal* là vị thuốc qui-hóa mà uống vào dễ chịu ấy, thì có bệnh tất chữa ngay. Thuốc ấy uống vào làm cho dễ tiêu hóa, mà không sinh ra những nỗi khó khăn cũng là không làm sưng niệu-thủy toàn bộ. Thuốc ấy rửa sạch niệu-quản, làm cho thêm số niệu-thủy. Vì vậy mới mắc phải bệnh khí-hư, chớ nên quên dùng thuốc *Santal Monal*, vì dùn thuốc ấy thì bệnh chóng khỏi mà tránh được những nỗi khó khăn.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
2056

Làm mồi cho bệnh

Người mà dạ dầy đã hư và tiêu-hóa không được tốt thì thực là cái mồi cho bệnh hoạn. Vì làm sao? Vì rằng ăn không đủ và vị ăn vào không tiêu, cho nên kém huyết, hao người rồi sau sinh ra bệnh suy não, nhược người, thực là một điều nên sợ. May thay lại có thuốc Pilules Pink để cứu vớt những người ấy. Thuốc này làm khỏi đau bụng, làm cho tiêu hóa đều hòa và người ốm lại ăn biết ngon. Pilules Pink lại còn bù trì cho huyết được tốt và bổ cả cho não nữa.

Ông Pierre Bousalgues, ở Barri về tỉnh Miers có viết giấy rằng:

« Thực là nhờ Pilules Pink mà tôi lại được mạnh mẽ như thường. Nay tôi không đau dạ dầy và không đánh trống ngực như trước nữa. Hiện bây giờ tôi thấy trong mình khoan khoái và làm ăn chăm chỉ không nản như trước nữa. »

Thuốc Pilules Pink thực là một món thuốc thần hiệu, chữa các bệnh do suy huyết và do suy não mà ra thì thực không gì bằng.

Bán ở các hiệu thuốc.

RƯỢU BẠT-HÀ GET.
PIPPERMINT GET
rượu nầy uống đã mát mẻ và mất khan tiếng.

Certifié l'insertion
Imprimerie du TRUNG-BẮC TÂN-VĂN
Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN
Luan

THUỐC HO TRẺ-CON

SIROP ANDRÉ

Là thuốc ho trẻ-con rất thần-hiệu, nhà nào cũng nên có, để phòng chữa cho con trẻ.

Về mùa này, nóng lạnh thất thường, trẻ con hay sinh ho lắm. Nếu không chữa ngay, để lan man một ngày một ho nặng, thì thật khốn.

Muốn trị ho của trẻ con, không thuốc nào công-hiệu bằng thuốc:

Sirop André
Khi mua phải nói tuổi đứa bé ho.
Bán tại hiệu bào chế:
CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng, kế nghiệp
59 phố Paul Bert, Hanoi
GIÂY NÓI SỐ 96

CỨ DỮ GÌN THẬN-KINH THÌ LẠI MẠNH NHƯ XƯA.

ÔI LƯNG ƠI LÀ LƯNG!

Khi ai đau thận nên mua ngay một hộp **THUỐC VIÊN FOSTER**, bệnh sẽ khỏi ngay, lại sẽ làm việc dễ giàng. Và, nếu ai nhức đầu, chóng mặt, mất ngủ và đau nhức khó chịu, chỉ có **THUỐC VIÊN FOSTER** chữa khỏi thôi. Thuốc ấy đã chứ danh rất công hiệu cho các bệnh sau này:

Đau-lưng
Bệnh thấp
Đau-ngang-thắt lưng
Nước tiểu đục
Sưng bàng-quang
Quá lợi tiểu
Sưng-mắt-cá-chân
Có cặn trong bàng-quang.
Huyết sấu sinh nước tiểu vẩn

Một hộp 7 fr. 80 **PILULES FOSTER** Hai Hộp 14 fr.
CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG
Bán tại các hàng bào chế tây và gửi mua tại nhà
H. BINAC, Phcien, số 25 Phố Ferdinand, PARIS.

Cách thức tra thuốc **COLLYRE JAUNE**

CỦA BÁC-SĨ CASAUX 0 $ 30

CỦA BÁC-SĨ CASAUX 0 $ 30

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỒ TẠNG PHU VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn tiêu, thuốc đó lấy làm hay cả thế gian ai không đều quên đặng.

Ai ai dùng nó cũng đặng, nhưng là người bịnh oạn cũng đàn bà hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh sau này: bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trái ban, ho cảm mạo tức ngực, rét ben cua lưỡi trắng, trắc trở trong tì vị các bịnh đó đều dùng chắc tay thuốc QUINA LAROCHE đặng.

Con nít huyết suy và con gái lúc đang lớn cũng đờn bà kể khi lúc sanh sản, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấp rét cũng chẳng nên quên dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những sẽ trừ hết mà thời còn lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chừng và chúng ta giám kêu thuốc đó rằng: Nước ngọc thạch của thiên thần chế ra (Liquide de Jade) lời tục ngữ của người Tàu cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE, thì chúng ta có đặng cả vạn giấy chưng và thơ cám ơn của mấy người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương y khác nêng lòng ta

Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ một ly tới ba ly cỡ bán theo chai rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bịnh rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 8 ly trước cữ rét 2 giờ rưỡi, thế ấy ly chót uống trước cữ nửa giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước vô mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY
Ông thầy bán thuốc hạng nhứt tại Paris

3045 b